

Norsk Lovtidende.

Udgiven efter offentlig Foranstaltning

ifølge Lov af 1ste April 1876.

N°. 31.

Udgivet 19de September.

1881.

Kongelig Resolution

15 Septbr.

af 15de September.

Rjøbstadspolitilovgivningens almindelige Bestemmelser om Gadeorden og Rølighedsforstyrrelse samt om offentlige til Dands, Kortspil eller anden Lystighed foranstaltede Samlingers Ophør til et bestemt Klokketøj om Aftenen, hvilke ved Kongelig Resolution af 15de Juli 1872 ere gjorte gjældende for endel Gaarde af Enebaks Herred, Akershus Amt, gjøres for Fremtiden gjældende ogsaa for den øvrige Del af bemeldte Herred.

Kongelig Resolution

15 Septbr.

af 15de September.

I Hensyn til § 11, jfr. § 4, i Lov om Sundhedskommissioner m. m. af 16de Mai 1860 meddeles Approbation paa den af Kommunebestyrelsen i Vardals Herred, Kristians Amt, under 20de August 1881 fattede Beslutning om almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Herredet, saaledes:

§ 1. Ethvert Baaningshus, som herefter opføres, maa staa paa en Grundmur af mindst 3 Decimeters Høide over Jorden. Madjorden under Bygningen maa være bortskaffet, og der maa være sørget for tilstrækkeligt Afløb for Grund- og Overvand.

§ 2. Beboelsesrum skulle ikke være lavere end 2.2 Meter fra Gulv til Tag og have mindst 1 Vindu saaledes, at det med Lethed kan aabnes.

§ 3. Finder Sundhedskommissionen, at Baaningshus overfyldes med Beboere, at det er i høj Grad urenligt eller af andre Grunde skadeligt for Sundheden, kan Udflytning paabydes, indtil Manglerne ere rettede.

15 Septbr.

§ 4. Hvor Røgeovne anbringes i almindelige Beboelsesrum, skal der sørges for, at den ved Røgningen frembragte Damp kan bortskaffes gennem Skorstenspiben eller en anden Indretning.

§ 5. For ethvert Bosted skal der være indrettet et ordentligt Vandhus; det skal tommes saa ofte, at ikke Overfyldning finder Sted, og skal der ved jevnlig Paafyldning af Jord, Afse, Sod, Sagflis eller deslige sørges for, at der opstaar saa liden Stank som muligt.

§ 6. Vandhus, Grisehus, Stald og Fjøs, som herefter indredes, maa i Regelen ikke anbringes nærmere et Baaningshus end 8 Meter og skal ikke have Tag eller Væg fæstet med Rum, som tjene til Opbevaring af Levnetsmidler. De i denne § nævnte Udhuse skulle tillige lægges saaledes, at ikke noget Indsig derfra finder Sted til Baaningshuset eller til det Sted, hvor Beboerne hente sit Mad- og Drikke-Vand.

§ 7. Kjøkkenaffald og Feiestarn, Gjødsel, stinkende Skyllevand eller anden Urenlighed tillades ikke at henkastes udenfor Stuedøren eller i sammes Nærhed, men henbringes til Gjødselkast, Vandhus eller Kompost.

§ 8. Sundhedskommissionen kan forbyde Salg af Kjød af syge Dyr eller andre for Sundheden skadelige Næringsmidler og Brugsgjenstande samt i fornødent Fald paabyde sammes Tilintgjørelse.

§ 9. Sundhedskommissionen har at føre Tilsyn med, at Aflob af skadelige eller ilde lugtende Stofte fra Fabrikker eller Værksteder sker paa hensigtsmæssig Maade.

§ 10. Overtrædelse af disse Forskrifter ligesom andre Forholde, der kunne synes at have en i sanitær Henseende skadelig Indflydelse, skulle anmeldes for Sundhedskommissionen, der, om nødvendigt, bevirker Paatale efter Loven.

§ 11. Afvigelser fra de i foregaaende §§ nævnte Regler kunne finde Sted, hvor Sundhedskommissionen anser det for hensigtsmæssigt.

15 Septbr.

Kongelig Resolution

af 15de September.

J Henhold til § 11, jfr. § 4, i Lov om Sundhedskommissioner m. V. af 16de Mai 1860 meddeles Approbation paa den af Kommunebestyrelsen for Hyllestad Herred i Nordre Bergenhus Amt under 9de Juni 1881 fattede Beslutning om almindelige Forskrifter med Hensyn til Sundhedsvæsenet inden Herredet, saalydende:

§ 1. Ved Opførelse eller Flytning af Husebygninger skal

herefter iagttages Følgende: Afstanden mellem Baaningshus paa 15 Septbr. den ene Side og Stald, Fjøs eller anden Mands Hus paa den anden Side maa ei være kortere end 10 Meter, saafremt Stedforholdene tillade det, eller Opfyldelsen af denne Paragrafs Paabud ikke er forbundet med uforholdsmæssige Udgifter, hvad Sundhedskommissionen i det givne Tilfælde vil have at afgjøre.

§ 2. Den Grund, hvorpaa Baaningshus opføres, maa være tør, ei have Tilsig fra Udhuse, være tilstrækkelig afgrøftet, og maa Madjorden være bortført fra samme.

§ 3. Baaningshus skal hvile paa mindst 32 Ctmtr. høi, forsvarlig tættet Undermur af Sten.

§ 4. Ethvert Beboelsesrum skal være mindst 2.20 Meter fra Gulv til Loft i Lemstuer og 1.90 Meter fra Gulv til Spær i Spærrestuer. Beboelsesrummet skal være forsynet med mindst et Vindu, som med Lethed kan aabnes og hvis Rarm indvendig maalt mindst er 60 □ Decimeter. Gulvet i underste Stokværk skal gøres dobbelt med tør Mellemfyld, eller hvis enkelt, da af mindst 26 Millimeter tykke, sammenploiede og paa Overfladen hoblede Planter, forsvarlig tæt og frit for Træk.

§ 5. I Lemstuer maa Røgeovn ikke anbringes, medmindre den er forsynet med saadan Indretning, at den ved Røgningen fremkomne Damp fuldstændig kan opfanges og ledes ud i det Frie.

§ 6. Til ethvert Baaningshus eller for hver Opfylder skal opføres et Vandhus, som ei maa have Bæg eller Tag tilfæles med Baaningshuset. Det maa tommes mindst 2 Gange aarlig, og skal der regelmæssig paaføres samme Fyld. Denne Bestemmelse skal ikke have tilbagevirkende Kraft, hvad Indredningen angaar, uden hvor Sundhedskommissionen for Anledningen finder, at saa maa ske.

§ 7. For Fremtiden maa Ingen bygge eller indrede Huse til Familiebolig eller til Opholdssted for Menneſter saaledes, at der er Fjøs under samme eller Bæg i Bæg med samme; heller ikke maa Kjør, Faar, Gjeder eller Svin huses i Beboelsesrum.

§ 8. Gjødningstoffer eller anden Urenlighed og Affald fra Husene maa ei findes henhæftede paa Tunet, men maa ansamles i en Hule, som regelmæssig paaføres Muld eller Sand og som maa være fjernet fra Baaningshuset mindst 5 Meter, hvor Forholdene kan tillade det.

§ 9. I Brønd, hvorfra Madvand tages, maa ikke vaskes, spildes nogenſlags Urenlighed, eller foretages Noget, hvorved Vandet kan forurenſes; det samme gjælder Bæk eller mindre Elve, hvorfra Madvand hentes, medmindre Forurenſelsen foregaar nederfor Vedkommendes eller nærliggende Naboers Hentested for Vand.

§ 10. Bedærvede og for Sundheden ſtabelige Jødemidler maa ikke udsælges inden Herredet, og kan Sundhedskommissionen i fornødent Fald beſørge ſaadanne Varer tilintetgjorte.

15 Septbr. § 11. Døde Dyr skulle ikke findes henfastede, men hensigtsmæssig nedgraves; herfra undtages dog saadanne, som ere udlagte til Aale for at fælde Røddyr.

§ 12. Afvigelser fra ovenstaaende Regler kan kun ske med Sundhedskommissionens Samtykke, og Overtrædelser deraf kunne bevirke Paataale efter Loven.

15 Septbr.

Plakat

indeholdende Tillæg til Plakaten af 23de Marts 1880 angaaende Regler til Forebyggelse af Sammenstød mellem Fartøier.

Vi Øscar, af Guds Naade Konge til Norge og Sverige, de Gothers og Venders,

Gjøre vitterligt: Det skal være Toldvæsenets Krydsfartøier tilladt under Seilads i norske Indensfjærs-Farvande istedetfor de i Plakat af 23de Marts 1880 § 6, jevnfor § 3, foreskrevne Sidelanterner at anvende et Blus, som ved Nærmelse til eller af andre Fartøier skal vises saa betimeligt, at Sammenstød kan forebygges.

Gjorefter alle Vedkommende sig underdanigst have at rette.

Givet paa Stockholms Slot den 15de September 1881.

Under Vor Haand og Rigets Segl.

Øscar.

L. S.

R. Kierulf.

Lehmann.

15 Septbr.

Kongelig Resolution

af 15de September.

I Medhold af Lov indeholdende forskjellige Bestemmelser om Bygningsvæsenet af 19de Mai 1860, dens § 5 meddeles Approbation paa de af Formænd og Repræsentanter i Kjøbstaden Moss under 31te Aug. 1881 vedtagne Bestemmelser til Stjærpelsler i de gjældende Bygningsloves Forrifter, forsaavidt denne By træffer, saalydende:

§ 1. Imod Gade eller offentlig Plads skal enhver Tomt

bebygges eller forsvarligen indhegnes og Gadelinien, saaledes som 15 Septbr. den paa ethvert Sted er eller bliver bestemt, noigtigen følges, saavel ved Opførelsen af nye Bygninger som ved saadanne Reparationer eller Ombygninger, der kunne sættes lige med nye Bygninger. Ved Hjornetomt maa begge Gadelinier følges. Som ny ansees Bygningen altid saavel med Hensyn til Bestemmelserne i nærværende som efterfølgende §§, naar den, i hvis Sted der bygges, er nedrevet til Grundvold eller Bolværk, hvorimod Spørgsmaalet ellers i Tvivlstilfælde afgjøres af Reguleringskommissionen.

§ 2. Uanset Bestemmelserne i § 1 kan Reguleringskommissionen meddele Tilladelse til, at en Bygning opføres indenfor Gadelinien, naar dette sker parallelt med denne. Gadelinien bibeholdes med en efter Bygningskommissionens Bestemmelse passende Indhegning, der i intet Tilfælde maa bestaa af uhøylede Materialier eller gives en mindre Høide end 1 Meter og ikke en større Høide end 2 Meter. Ethvert Hegn skal forsvarlig vedligeholdes og, forsaavidt det mod Gade eller offentlig Plads har en Længde af over $12\frac{1}{2}$ Meter, forsynes med Port af mindst $2\frac{1}{2}$ Meters Bredde. Dog kan Bygningskommissionen herfra gøre Undtagelse ved Hegn om ubebyggede Pladse eller om Haver, hvor tilstrækkelig Adkomst til tilstødende Bygninger ellers findes. Ligeledes kan Bygningskommissionen af arkitektoniske eller andre Hensyn tillade Afvigelse fra den lige Gadelinie for Murbygninger, naar det Fremstydende følger Gadelinien og Afvigelsen ikke overstiger $1\frac{1}{4}$ Meter. For større Afvigelser maa Reguleringskommissionens Samtykke erhverves.

§ 3. Porte og Døre, saavel i Bygninger som i Hegn (udvendige Baredøre dog derfra undtagen) maa ikke staa ud mod Gade eller offentlig Plads uden i de Tilfælde saadant af Bygningskommissionen bestemmes.

Herfra undtages Bygninger bestemte til Opholdelse af en større Mennekesmasse saasom Kirker, Theatre eller deslige.

§ 4. Ingen Bygning maa opføres eller væsentlig Forandring ved ældre Bygning mod Gade, Nabo eller Gaardsrum foretages, forinden saadant er anmeldt for Bygningskommissionen og en Bygningsforretning paa Stedet afholdt. Ved denne har Rekvirenten, hvis det forlanges, at fremlægge Tegning eller Rids saavel af Tomten i dens Helhed som af de Bygninger, der skulle opføres eller forandres. Hvis det anmeldte Arbejde ikke er iværksat inden et Aar efter Bygningsforretningens Afholdelse, udfordres ny Anmeldelse og nyt Møde af Bygningskommissionen.

§ 5. Naar Nogen vil nedrive en Bygning, der støder til en anden Mands Bygning eller Grund, eller vil opføre nogen Bygning ind mod Nabogrunden, skal han mindst 8 Dage forud derom underrette Naboen. De Foranstaltninger, som denne paa Grund heraf ser sig nødt til at træffe til sin Eiendoms Betryg-

15 Septbr. gelse, kunne i Fornødent Fald fordres foretagne fra den anden Eiendom under Udførelsen af det tilsigtede Bygningsforetagende.

§ 6. Bygninger, der opføres af Træ eller Murbindingsværk, ere undertastede følgende Bestemmelser:

- a. Ingen Bygning maa gives mere end en Etage foruden Kjælderens, og Taget skal gives Hæld til begge Sider. Dog kan Bygningskommissionen tillade, at Udhushbygninger, der ikke ere høiere end 6 Meter til Mønnespidser, tælles med Tag, der kun har Hæld til den ene Side eller saakaldet Pulttag.
- b. Høiden maa ikke overstige $5\frac{1}{4}$ Meter til Taget med passende Synkningsmon efter Bygningskommissionens Bestemmelse, og Tagets Reising maa ikke uden Bygningskommissionens Tilladelse overstige en Trediepart af Bygningens Dybde. Høiden regnes, hvis Huset vender mod Gade, fra dennes Midtlinie midt foran Bygningens Tomt, og, forsaavidt denne er Hjørnetomt, tages Middelhøiden fra begge Gader. Undtagelser fra denne Regel kan dog af Bygningskommissionen tilstaaes, hvor Tomten er væsentlig skraa. Vender Huset ikke mod Gaden, regnes Høiden fra Grundsladens Middelhøide.
- c. Arke eller andre Udbygninger paa Taget maa ikke anbringes i mere end en Trediedel af Husets Længde og kunne ikke uden Bygningskommissionens Samtykke anbringes uden paa Husets Midte. Mønnevinduer til Mørkloftet maa altid findes over Kvistværelser, Arker eller Udbygninger, medmindre Bygningskommissionen i specielle Tilfælde fritager derfor.
- d. Ingen Bygning mod Gade eller offentlig Plads maa med Endevæg opføres i mindre Afstand fra Nabos Eiendom end 2 Meter, medmindre Endevæggen opføres af Bindingsværk med en Stens udmurede Fak.

Det i Genhold hertil opstaaede ledige Rum mod Nabo-eiendom maa ikke benyttes til Oplagssted for brændbare Materialier.

§ 7. Bygning, der ikke er Hjørnehus, tillades ikke reist med Gavl til Gaden uden Bygningskommissionens Tilladelse.

§ 8. Ethvert til Beboelse bestemt Hus, som herefter opføres, skal overalt hvile paa en Undermur af mindst 3 Decimeters Høide over tilstødende Jordsmøn eller reguleret Gades Niveau, og skal der i Muren anbringes fornødne Lufthuller. I Kjældere maa ikke indredes Værelse til Beboelse, medmindre det af Sundhedskommissionen tilstedes. Som hørende til Kjælder henregnes Rum, hvis Gulv ligger mindst $\frac{3}{4}$ Meter under Middelhøiden af Husets Grundslade.

I Bygninger af Bindingsværk med enkelt Vortklædning og uden Fyllding i Fakene eller i lignende Bygninger med dobbelt Klædning og Fyllding af Sagmug eller lignende letfængelige Stoffe maa ikke anbringes Raffelovn eller Ildsted af noget som helst Slags.

§ 9. Soboder af Træ eller Bindingsværk uden Jldsted 15 Septbr. kunne være indtil 10 Meter høie fra Grundfladen til Gesimsen og indtil $14\frac{1}{2}$ Meter fra Grundfladen til Mønnespidsen og ere ikke underkastede nogen Indskrænkning med Hensyn til Stagerues Antal. Ingen saadan Sobod maa opføres Nabogrund nærmere end $\frac{1}{2}$ Meter, maalt fra Bordflædningen.

§ 10. Ingen Murbygning maa have større Høide end 14 Meter fra Grundfladens Middeelhøide til Gesimsen. Undtagelser herfra kunne dog tilstedes af Kommunebestyrelsen, efterat Bygnings- og Reguleringskommissionen derom er hørt, hvor Bygningen ifølge sin Bestemmelse tiltrænger en større Høide, og hvor Gadebredden er 12 Meter eller derover.

§ 11. Hjørnerne paa de Huse, som opføres fra Nytt, skulle allevegne, hvor de støde til 2de i Vinkel med hinanden løbende Gader, Beiter, Smug eller offentlig Plads, brækkes til en Linie af $3\frac{1}{5}$ Meter i sin fulde Høide.

§ 12. Olbryggerier, Bagerier og andre lignende Indretninger, i hvilke der arbeides med stærk Jld, maa alene anbringes i grundmuret Bygning med Stengulv. Hvor Indlægget vender mod et andet Rum eller er anbragt udenfor Bygningen, maa det være indesluttet af grundmurede Vægge.

Smedjer og Farverier maa alene anbringes i grundmurede Bygninger eller Bindingsværksbygninger med udmurede Fak. Gulv og Himling i saadanne Rum skulle bestaa af ildfast Materiale eller beklædes med saadant. Undtagelser fra disse Regler kunne under særegne Forhold, hvor der er Grund til at antage mindre Jlds-farlighed, saasom ved smaa Anlæg, tilstedes af Bygningskommissionen. Intet Bageri maa anbringes i Rum, der er lavere end $2\frac{1}{2}$ Meter, medmindre det er helt overhvalvet.

§ 13. I Bærksteder og Fabrikker, hvori der ikke arbeides med stærkere Jld end ved et sædvanligt Jldsted, men med letfængelige Materialier, skal Indlægget til Rjedler, Tørreovne og lignende Indretninger anbringes udenfor Rummet. Naar Væggene ere af Træ, anbringes saa stor Nabning, at der fra Overkant af Indlæggets Vægge bliver $\frac{3}{4}$ Meters Afstand til Træ, hvilken Nabning udfyldes med Mur af $\frac{1}{2}$ Stens eller Væggens Tykkelse. Ei heller maa Rjedlers eller Dvnes Murværk komme Træ nærmere end $\frac{3}{4}$ Meter. Indlægget bør forøvrigt indrettes som foreskrevet i § 12. Røgkammere, Svovlingskammere og lignende Indretninger maa ikke anlægges paa Bjælker, men opføres fra Grunden; Væggene skulle være af $1\frac{1}{2}$ Stens Mur med Hvælv, Dørene af Støbejern i Fals af Mur eller Jern og foran Døren ildfast Material i en Længde af $1\frac{1}{2}$ Meter og i en Bredde af 1 Meter. Dørarmen skal staa mindst 12 Centimeter over Bunden og Røgen udledes gennem en Pibe.

I Bærksteder for Haandværkere, der arbeide i Træ, skal

15 Septbr. Ildstederne forsynes med Jerndøre, der ikke kunne hægtes af sine Stabler, og Gulvet under og indtil 1 Meter omkring Ildstedet belægges med ildfast Material, der omgives med en ildfast Ramme af mindst 2 Decimeter i Høide. Dvne i saadanne Rum maa ikke have løse Plader til at borttages, og aabne Arnesteder maa der ikke indrettes.

§ 14. Hvorvidt en ikke særlig opregnet Bedrift eller Bygning skal underkastes de Bestemmelser, som indeholdes i § 23 i Lov af 6te September 1845 og §§ 12 og 13 i nærværende Til lægsbestemmelser, afgjøres i Tvivlstilfælde af Magistrat og For mandsskab i Forening.

§ 15. Krudtmøller, Krudttørrehuse, Ammunitionslaboratorier, Fyrstilfabriker samt Fabriker til Forfærdigelse af Sprængningsstoffer og Fyrværkerisager maa ikke anlægges inden Byens Grændser.

§ 16. Udsaabninger foran Kjældervinduer maa ikke springe mere end $4\frac{1}{2}$ Decimeter ud paa Fortouget, og skulle være dækkede i Niveau med dette med forvarligt Jerngitter, hvis Abninger ikke maa overstige 4 Centimeter.

§ 17. Alle Abninger i Bygning mod Gade eller offentlig Plads maa være forsynede med Lemme, Døre eller Vinduer. Tagluger skulle have Ram og Ramme af Metal og være mindst 63 Centimeter i Firkant paa indre Side.

§ 18. Enhver Bygning skal mod Gade eller offentlig Plads forsynes med Tagrender og Afløbsrør af ildfast Material. Paa Tage, der tækkes med Andet end almindelig Tagsten, bør anbringes saadanne Indretninger til Ophængning af Brandseil, som af Bygningskommissionen findes fornødent.

§ 19. Til Fyld paa Undergulv og Stubbeloste maa alene anvendes uantændelige Stoffer.

§ 20. Naar Komfurer og Røgeovne opstættes ved Bindingsværk eller Trævæg, skal der opføres Brandmur af mindst $\frac{1}{2}$ Stens Tykkelse og Afstanden være mindst 15 Centimeter fra Brandmur. Paa Komfurer, Røgeovne og Raskelovne maa Afstøffens Bund være mindst 1 Decimeter fra Gulvet og Afstøffen være indsluttet i hel Jernkapsel. Gulvet maa under Komfurer, Røgeovne og Raskelovne være belagt med ildfast Material, der paa Siderne af Komfurer og Røgeovne maa være 30 Centimeter og foran Indlægget 60 Centimeter bredt og foran Indlægget til Raskelovn være 30 Centimeter bredt. Jorden for saadanne Ildsteder skal være af Sten eller Jern og være aaben paa mindst 2 Sider.

§ 21. Tøt aabentliggende Træværk i Bygning, Stakit eller Plank maa tjærebrædes.

§ 22. Riber til Fabriker og Indretninger, hvor en større Røg- og Varmeudvikling end fra almindelige Arnesteder foregaar, skulle anlægges i saadan Høide, som Bygningskommissionen bestemmer. Saafernt Røgen fra samme maatte forvolde Naboerne

Ulempe, skulde de paa Eiernes Bekostning forhoies eller indrettes 15 Septbr. efter Bygningskommissionens Bestemmelse. Damp og skadelige Gasarter skulde altid afledes gennem Bygningens Tag og ikke gennem Ydervæggene.

§ 23. Feiertarme med tilhørende Døre i Skorstens- og Lodpiber skulde altid være af Støbejern.

§ 24. I ældre Bygninger maa Ildsted ikke anbringes, forsaavidt det staar i Strid med de i disse Tillægsbestemmelser indeholdte Regler for nye Bygninger.

§ 25. Eldre Bygninger maa i Tilfælde af Ombygning eller Hovedreparation forandres i Overensstemmelse med de i nærværende Tillægsbestemmelser indeholdte Regler for nye Bygninger. Hvorvidt Forandring af en Bygning bliver at betragte som Hovedreparation, afgjøres i Tvivlstilfælde af Magistrat og Formandskab.

§ 26. Bestemmelsen i den almindelige Bygningslovs § 21 kommer ogsaa til Anvendelse paa Stillaeder og Indhegninger, der befindes at være saa slet opførte eller vedligeholdte, at de true den offentlige Sikkerhed. Omkostningerne ved Istandsættelsen eller Borttagelsen forskydes i forstodent Fald af Bykassen mod Refusion af Eieren.

§ 27. De i den almindelige Bygningslovs §§ 42 og 43 indeholdte Bestemmelser skulde ogsaa gjælde nærværende Tillægsbestemmelser.

§ 28. Dispensationer fra disse Bestemmelser kunne meddeles af Kongen efter Andragender, der ere anbefalede af Kommunebestyrelsen.

Udgiver: E. R. Bæghmann.